

ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI ĐỐI VỚI VẤN ĐỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ VĂN HÓA DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở NƯỚC TA

TRẦN THỊ HƯƠNG* -
TRẦN TOÀN TRUNG**

Để chủ trương, đường lối của Đảng về phát triển văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc đi vào cuộc sống, phát huy tối đa các giá trị văn hóa của đồng bào các dân tộc thiểu số ở nước ta, công tác quản lý nhà nước về văn hóa dân tộc thiểu số có vai trò hết sức quan trọng. Nắm bắt được vai trò quan trọng đó, các thế lực thù địch đã tấn công trực diện với những quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc nhằm làm tan rã niềm tin, gây khủng hoảng về nền tảng tinh thần của xã hội, làm suy yếu sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đối với lĩnh vực văn hóa dân tộc thiểu số. Bài viết tập trung nhận diện những thủ đoạn của các thế lực thù địch và đề xuất một số giải pháp nhằm đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái đối với vấn đề quản lý nhà nước về văn hóa dân tộc thiểu số ở nước ta hiện nay.

Từ khóa: Đấu tranh; quan điểm sai trái; quản lý nhà nước; văn hóa dân tộc thiểu số.

State management of ethnic minority culture plays a very important role in realizing the Party's guidelines on development of an advanced Vietnamese culture imbued with national identity and bringing into full play the cultural values of the ethnic minorities in our country. Understanding this important role, hostile forces have used false views and distorted statements to reduce the public trust and cause crises of the spiritual foundation of society to weaken the Party's leadership and the State management of ethnic minority culture. The paper identified the tricks used by the hostile forces and proposed some solutions to fight against wrong opinions on the issue of state management of ethnic minority culture in our country today.

Keywords: Struggle; wrong opinion; state management; ethnic minority culture.

NGÀY NHẬN: 06/9/2022

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 16/10/2022

NGÀY DUYỆT: 16/11/2022

1. Đặt vấn đề

Trong sự nghiệp đổi mới, Đảng ta luôn coi trọng vị trí, vai trò của văn hóa, khẳng định văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh cho sự phát triển. Tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc triển khai

Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng về lĩnh vực văn hóa, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chia sẻ quan điểm:

* PGS.TS, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

** ThS, Học viện Hành chính Quốc gia

“văn hóa là bản sắc của một dân tộc, văn hóa còn thì dân tộc còn, văn hóa mất thì dân tộc mất”¹. Do đó, việc quản lý, bảo tồn văn hóa dân tộc Việt Nam nói chung, văn hóa dân tộc thiểu số (DTTS) nói riêng trước các thế lực thù địch vẫn ra sức chống phá bằng nhiều thủ đoạn hòng hạ thấp uy tín sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước về văn hóa DTTS đang là vấn đề đặc biệt quan trọng hiện nay.

2. Văn hóa dân tộc thiểu số và vai trò của quản lý nhà nước

Văn hóa DTTS là những giá trị vật chất, tinh thần được tích tụ, gìn giữ trong toàn bộ quá trình lịch sử phát triển của các DTTS. Văn hóa DTTS là một bằng chứng quý hiếm về tiến trình văn hóa, là bảo tàng của nhiều nền văn hóa quốc gia. Văn hóa DTTS nước ta vừa thống nhất vừa đa dạng; được hình thành và phát triển từ một nền văn hóa dân gian; là sự phản ánh quá trình tiếp xúc, thích ứng văn hóa trong lịch sử, hiện tại trên phạm vi quốc gia và quốc tế.

Do đặc điểm cư trú xen kẽ nhau nên tất yếu có sự giao thoa trong đời sống kinh tế, văn hóa giữa các dân tộc. Tuy vậy, mỗi dân tộc đều giữ được bản sắc riêng tạo nên một nền văn hóa Việt Nam thống nhất trong đa dạng và phong phú. Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn đặc biệt quan tâm đến việc bảo tồn các giá trị văn hóa của đồng bào các DTTS; chủ trương xây dựng nền văn hóa thống nhất, đa dạng, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống của các dân tộc; kết hợp giữa truyền thống và hiện đại trong xu thế giao lưu, hội nhập và phát triển.

Trong tiến trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, hệ thống pháp luật Việt Nam ngày càng được hoàn thiện, đáp ứng cơ bản chính sách phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, trong đó có việc bảo đảm các quyền và lợi ích hợp pháp của các DTTS, một trong đó là quyền về văn hóa. Điều 5

Hiến pháp năm 2013 ghi nhận: “Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là quốc gia thống nhất của các dân tộc cùng sinh sống trên đất nước Việt Nam... Các dân tộc có quyền dùng tiếng nói, chữ viết, giữ gìn bản sắc dân tộc, phát huy những phong tục, tập quán, truyền thống và văn hóa tốt đẹp của mình. Nhà nước thực hiện chính sách phát triển toàn diện và tạo điều kiện để tất cả các dân tộc thiểu số phát huy nội lực, cùng phát triển với đất nước”. Điều 42 *Hiến pháp* năm 2013 tiếp tục khẳng định: “Công dân có quyền xác định dân tộc của mình, sử dụng ngôn ngữ mẹ đẻ, lựa chọn ngôn ngữ giao tiếp”. Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định: “Khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, hội nhập quốc tế; có chính sách cụ thể phát triển văn hóa đồng bào dân tộc thiểu số...”².

Để thực hiện sứ mệnh lịch sử được Nhân dân tin tưởng giao phó, Đảng ta sử dụng các phương thức lãnh đạo toàn diện nhà nước và xã hội, một trong những phương thức đó là thông qua Nhà nước để thực hiện việc quản lý đối với văn hóa DTTS. Quản lý nhà nước (QLNN) về văn hóa DTTS là việc sử dụng pháp luật, thể chế, chính sách, kế hoạch để quản lý các giá trị vật chất và tinh thần của cộng đồng các DTTS Việt Nam. Quản lý con người nhằm đưa văn hóa các DTTS phát triển đúng hướng. QLNN về văn hóa DTTS nhằm bảo đảm sự công bằng trong sáng tạo, thụ hưởng văn hóa của cộng đồng các DTTS Việt Nam.

QLNN về văn hóa DTTS làm gia tăng các giá trị văn hóa, đem lại lợi ích cho cộng đồng, quốc gia, song vẫn bảo đảm các giá trị đặc trưng của từng cộng đồng dân tộc. Mặt khác, QLNN về văn hóa DTTS còn là việc sử dụng các biện pháp hữu hiệu, phù hợp để tôn vinh các giá trị văn hóa của từng cộng đồng dân

tộc, tăng sức đề kháng của văn hóa trước sự xâm thực của các yếu tố văn hóa ngoại lai có nguy cơ làm biến dạng, méo mó các giá trị văn hóa tốt đẹp hiện có. Với những nội dung đó, Nhà nước đã thể hiện được vai trò và sự cần thiết phải quản lý văn hóa DTTS của nước ta.

Nhằm cụ thể hóa các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trong công tác QLNN về văn hóa DTTS, ngày 27/7/2011, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1270/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Bảo tồn, phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam đến năm 2020” với nội dung tập trung ưu tiên bảo tồn, phát triển văn hóa các DTTS rất ít người; Quyết định số 1558/QĐ-TTg ngày 05/8/2016 phê duyệt Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”; Quyết định số 209/QĐ-BVHTTDL ngày 18/01/2019 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phê duyệt Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay”...

Thực hiện chính sách của Đảng và Nhà nước, văn hóa các DTTS được tôn vinh, bảo tồn, đời sống văn hóa, tinh thần của đồng bào DTTS được nâng cao. Các di sản vật thể và phi vật thể là bản sắc văn hóa, là tiếng nói của tâm linh, tâm hồn, biểu tượng thiêng liêng gắn bó mật thiết với cuộc sống của đồng bào được quan tâm bảo tồn và phát huy giá trị. Quyền được sử dụng tiếng nói, chữ viết của các DTTS được đặc biệt quan tâm. Nhà nước có nhiều chính sách bảo tồn, sử dụng và phát triển ngôn ngữ các DTTS. Sự ra đời của các loại từ điển, như: Việt - Gia Rai, Việt - Ê Đê, từ điển điện tử phương ngữ Ba Na - Việt là từ điển điện tử đầu tiên về ngôn ngữ DTTS. Nhiều di sản văn hóa của đồng bào các DTTS được tôn vinh, như: không gian văn hóa Công Chiêng Tây Nguyên được UNESCO công nhận là kiệt tác truyền khẩu

và phi vật thể nhân loại; di sản thực hành hát Then của người Tày, Nùng, Thái; nghệ thuật Xòe Thái được UNESCO ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại... đã cho thấy những nỗ lực không ngừng của Đảng và Nhà nước về lĩnh vực này.

3. Nhận diện các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc đối với vấn đề quản lý nhà nước về văn hóa dân tộc thiểu số hiện nay

Trong chiến lược “diễn biến hòa bình” chống phá cách mạng Việt Nam, các thế lực thù địch cấu kết với bọn phản động và các phần tử cực đoan trong nước tấn công trên nhiều lĩnh vực, bằng nhiều phương thức, thủ đoạn khác nhau nhằm xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, thay đổi thể chế chính trị ở nước ta. Để thực hiện âm mưu này, các thế lực thù địch phá hoại trên lĩnh vực văn hóa, trong đó có văn hóa các DTTS và hoạt động QLNN về văn hóa DTTS.

Một là, trong âm mưu phá hoại về văn hóa, các thế lực thù địch tập trung phá hoại truyền thống văn hóa dân tộc, văn hóa cách mạng, bởi văn hóa và chính trị có mối quan hệ hữu cơ; văn hóa là một bộ phận cấu thành của kiến trúc thượng tầng xã hội. Do vậy, biến đổi nền văn hóa cũng là biến đổi một bộ phận quan trọng thuộc kiến trúc thượng tầng của một chế độ xã hội. Thấy rõ vai trò quan trọng của văn hóa với chính trị và tầm quan trọng của văn hóa các DTTS, các thế lực thù địch xác định hoạt động phá hoại văn hóa trong chiến lược “diễn biến hòa bình” với các nước xã hội chủ nghĩa nói chung và với Việt Nam nói riêng.

Hai là, một số thế lực thù địch và những phần tử phản động trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài đã tung tin bịa đặt về cái gọi là đồng bào các DTTS đang bị đồng hóa, ngược đãi, phân biệt đối xử vì khác biệt văn hóa nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc, làm xói mòn niềm tin của đồng bào DTTS đối với Đảng, chế độ ta, làm suy yếu hiệu quả công tác QLNN về văn hóa DTTS ở

nước ta. Một số tổ chức phản động lưu vong vu cáo Chính phủ Việt Nam ép buộc các DTTS phải học tiếng Việt, làm cho ngôn ngữ các DTTS bị mất dần...

Ba là, núp bóng dưới tên gọi “Thông tin đa chiều”, “Lướt lật đó đây”,... với các nguồn thông tin không được kiểm chứng nhằm xuyên tạc, đi ngược với truyền thống và đạo lý của dân tộc ta. Các thế lực thù địch đã tìm mọi cách lợi dụng mọi sơ hở về chính sách, luật pháp của Việt Nam và lợi dụng tối đa những mặt trái của internet để cung cấp, truyền bá các tư tưởng lai căng, các sản phẩm văn hóa, thông tin độc hại vào nước ta.

Bốn là, với phương thức “mưa dầm thấm lâu”, thông qua các kênh thông tin xấu, độc xuất hiện ngày càng nhiều, các thế lực thù địch muốn tiêm nhiễm suy nghĩ tiêu cực vào tâm hồn của Nhân dân ta về sự “đồng hóa”, “nô dịch” văn hóa của người Kinh đối với các DTTS. Đặc biệt, ở các vùng chiến lược về quốc phòng - an ninh, nơi sinh sống của đồng bào DTTS có trình độ dân trí thấp, đời sống kinh tế còn gặp nhiều khó khăn trở thành một trong những điểm yếu để các thế lực thù địch tác động mạnh bằng chiến tranh tâm lý.

Năm là, sử dụng mạng lưới thông tin tuyên truyền, diễn đàn công khai để xuyên tạc, bóp méo quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với lĩnh vực văn hóa, văn nghệ và đội ngũ văn nghệ sĩ nói chung và đội ngũ có những tác phẩm, đề tài về văn hóa DTTS nói riêng. Chúng vu cáo Đảng ta bóp nghẹt tự do, dân chủ, áp đặt tư tưởng, quan điểm trong thông tin, tuyên truyền, sáng tạo văn học, nghệ thuật, trấn áp những văn nghệ sĩ đấu tranh cho tự do tư tưởng, tự do sáng tạo. Chúng đề cao một số tác phẩm của những văn nghệ sỹ cực đoan, quá khích, phản động và cho rằng những tác phẩm này đã tạo nên một “luồng gió mới” trong lĩnh vực văn học, nghệ thuật... Đồng thời, chúng bôi nhọ, đả kích các nhân vật,

các nhà phê bình văn hóa, văn nghệ có quan điểm chính thống.

Sáu là, các thế lực thù địch đăng bài thể hiện thái độ hoài nghi vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của Nhà nước; một số người bộc lộ thái độ không đồng tình trước một số chủ trương, quyết sách của Đảng, Chính phủ đối với công tác dân tộc và QLNN về văn hóa dân tộc. Chúng tuyên truyền công tác QLNN về văn hóa DTTS ở nước ta kém hiệu quả bởi kinh phí, nguồn lực dành cho hoạt động này bị thất thoát và thực chất của việc QLNN về văn hóa DTTS là nhằm thực hiện chính sách “đồng hóa về văn hóa” của Đảng ta đối với đồng bào các DTTS.

4. Một số biện pháp đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái đối với vấn đề quản lý nhà nước về văn hóa dân tộc thiểu số ở nước ta

Thứ nhất, các cơ quan chức năng tiếp tục nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện lý luận về vai trò lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước, xã hội trên các lĩnh vực của đời sống xã hội. Nâng cao tính chiến đấu trong công tác lý luận, gắn kết chặt chẽ lý luận với thực tiễn hoạt động QLNN về văn hóa DTTS. Đồng thời, xây dựng các luận cứ đấu tranh phản bác, vô hiệu hóa kịp thời các quan điểm sai trái, luận điệu tuyên truyền, xuyên tạc, kích động chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc trên lĩnh vực văn hóa nhằm thoát ly sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước bằng những lập luận chặt chẽ, mạnh mẽ, thuyết phục. Phát huy mạnh mẽ vai trò của Ban Chỉ đạo 35 tại cơ quan, đơn vị, tăng cường đăng tải các bài viết phản bác các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch.

Thứ hai, hoàn thiện và kiện toàn tổ chức bộ máy QLNN về văn hóa DTTS theo hướng tăng cường hiệu lực, hiệu quả, giảm đầu mối, tầng nấc trung gian, đẩy mạnh chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động quản lý. Nắm bắt và giải quyết kịp thời,

triệt để các tình huống phát sinh, khúc mắc trong quá trình quản lý. Phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan QLNN về văn hóa DTTS với các bộ, ngành, địa phương trong hoạt động quản lý để đạt được các mục tiêu đề ra.

Thứ ba, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng và phát triển nguồn nhân lực phục vụ công tác QLNN về văn hóa DTTS theo hướng tăng cường kỹ năng, nghiệp vụ chuyên môn và nắm vững các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trong lĩnh vực QLNN về văn hóa DTTS. Kết hợp hài hòa giữa bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa với phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Chú trọng bồi dưỡng đội ngũ kế cận, đặc biệt là đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức trẻ là người DTTS.

Thứ tư, phải thường xuyên, tích cực vun đắp, nâng cao sức đề kháng văn hóa DTTS cho các cấp, các ngành và toàn xã hội. Đó chính là tăng cường khả năng phòng ngừa, bảo vệ, chống lại các sản phẩm văn hóa, thông tin độc hại từ bên ngoài xâm nhập vào nước ta. Vì vậy, việc huy động các cấp, các ngành và toàn xã hội cùng chung tay góp sức bồi đắp, nâng cao sức đề kháng văn hóa cho dân tộc chính là bảo đảm cho tư thế, bản lĩnh và sức mạnh văn hóa Việt Nam luôn được bảo tồn bền vững trong thời đại toàn cầu hóa hiện nay. Đó cũng là giải pháp hữu hiệu bảo đảm cho những giá trị, tinh hoa của dân tộc không bị pha trộn, mất gốc hay đồng hóa trước các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc và các cuộc “xâm lăng văn hóa” từ bên ngoài.

Thứ năm, trong thời gian tới, để hạn chế quá trình đồng hóa một cách tự nhiên, cần thiết phải có những nghiên cứu sâu sắc và toàn diện hơn nhằm giữ gìn, bảo vệ, phát huy bản sắc văn hóa của từng dân tộc. Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh công tác thông tin đối ngoại để kịp thời thông tin cho quốc tế về các chính sách, thành tựu của Việt Nam trong việc thực hiện chính sách đối với người

DTTS, trong đó có chính sách giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc Việt Nam.

5. Kết luận

Trong suốt những năm qua, Đảng và Nhà nước luôn quan tâm đến việc bảo tồn, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa của từng dân tộc, tạo mọi điều kiện thuận lợi để: “Mỗi dân tộc khẳng định bản sắc văn hóa của mình và phát triển sự hiểu biết với các dân tộc khác”³, cùng tạo nên nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Mọi chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước luôn xuất phát từ lợi ích của Nhân dân, tôn trọng quyền bình đẳng giữa các dân tộc và bảo vệ những giá trị văn hóa truyền thống. Việc đẩy mạnh đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch đối với vấn đề này có vai trò quan trọng trong toàn bộ quá trình triển khai thực hiện chiến lược bảo vệ Tổ quốc và chiến lược phát triển văn hóa trong xu thế hội nhập. Đây là nhiệm vụ chính trị của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân trong công cuộc xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong tình hình mới. □

Chú thích:

1. Toàn văn phát biểu của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc. <https://hanoimoi.com.vn>, ngày 24/11/2021.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2021, tr. 116.

3. Phạm Văn Đồng. *Hồ Chí Minh - Quá khứ, hiện tại và tương lai. Tập I*. H. NXB Sự thật, 1991, tr. 47 - 48.

Tài liệu tham khảo:

1. Cục Tuyên huấn - Báo Quân đội nhân dân. *Đẩy mạnh đấu tranh chống “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2018.

2. Học viện Hành chính Quốc gia. *Giáo trình Văn hóa các dân tộc thiểu số*. H. NXB Bách khoa, 2020.

3. Hội đồng Lý luận Trung ương. *Luận cứ phê phán các quan điểm sai trái, thù địch*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2014.